

ערוץ אלדווארה / שלומית באומן (אמן אורח: אריאל מיודוסר)

אוצרת: נורמה מוסי

מציבה בחלל הגלריה טלוויזיות 9 אינץ', המשמשות בדרך כלל בחדרי מעקב. הטלוויזיות, מנוטרלות למעשה מתפקידן הממשי, מהוות חלל וגם כלי ממנו ובתוכו משודרים תשדירים מהכפר אלדווארה. על הטלוויזיות הלבנות מטביעה באומן כתמי צבע אדום, ספק דם, ספק לק לציפורניים וממשיכה באמצעותם את עיסוקה בגוף הנשי. על הטלוויזיות מופיעים גם דימויים, פריימים מתוך הסרט כי בא היום שהופק בשנת 1954 ואשר מביא את סיפור הקמתו של קיבוץ עמיר, השזור בסיפור ייבוש הביצות והמלחמה ביתושי המלריה. אלדווארה הוא שמו של הכפר הפלסטיני ששכן בעמק החולה עד 1948. קיבוץ עמיר, הקיבוץ האחרון מיישובי חומה ומגדל, נוסד בשנת 1939 בשכנות לכפר. במאי 1948 נהרס הכפר ולימים הפכו אדמותיו לאדמות החקלאיות של קיבוץ עמיר. הקיבוץ בו נולדה באומן.

עבודת הוידאו והסאונד של אריאל מיודוסר מתכתבות עם עבודותיה של באומן ויוצרות חוויה מורכבת בחלל. בוידאו משלב מיודוסר קטעים מתוך שני סרטים שנעשו בערך באותו זמן: הסרט שמספר את סיפור הקמת קיבוץ עמיר וסרט נוסף שמספר על הקמת קיבוץ דן הסמוך ומשלבם עם קטעי אנימציה. האנימציה מתלבשת על הסרטים של הקיבוצים ובמובן מסוים מפשיטה אותם. מתוך הוידאו מהדהדים משפטים שמופיעים בסרט של עמיר ומשפטים שאינם מופיעים בסרט אלא בזיכרונותיה הפרטיים של באומן. אחד המשפטים שבוקע מתוך עבודת הוידאו בקולה של באומן: "יחסינו הטובים עם שכנינו מהכפר אלדווארה" הוא משפט מפתח. באומן דמיינה - קיוותה לשמוע משפט זה בסרט של הקיבוץ. היא זכרה אותו שם. המשפט מובנה מחדש לתוך הסרט בעבודתו של מיודוסר ומקבל מקום ממשי לצד זמזום היתושים מהעמק.

התערוכה ערוץ אלדווארה מורכבת מחומרים שונים חומר קונקרטי, ממשי הקרמיקה, המציאות שאי אפשר להתחמק ממנה וחומר וירטואלי, חמקמק מתפרק הזיכרון, הקרנת הוידאו, הקולות. בין החומרים החומר הממשי, הגוף הקרמי, והחומר הוירטואלי, הזיכרונות המובנים מחדש (כל הזמן) אל תוך החלל מתפתח דיאלוג אחר, חדש שמאתגר את הסיפור הציוני של הקמת הקיבוץ, מצביע על סדקיו. התערוכה מציעה דיאלוג בין המציאות שלנו, שבה השם אלדווארה הלך והיטשטש, עד שכמעט נעלם לגמרי, לבין הזיכרונות של באומן המורכבים מזמזום זיכרונות על היחסים טובים עם השכנים מהכפר אלדווארה. המפגש של באומן עם אלדווארה הוא מפגש אינטימי, מפגש של מי שבא מאותו מקום של מי שחולק חוויה גופנית קרובה.

שלומית באומן מנסה לפתוח שידור, ערוץ תקשורת אל אלדווארה, ולהתחקות כך אחרי שידורים מהכפר. אך הכפר עצמו נעדר מהתערוכה. באומן לא באה לספר לנו את סיפור הכפר ותושביו, אלא להצביע על העדרו, במובן הזה, משחזרת התערוכה את השכחה הקולקטיבית. הערוץ שפותחת באומן מוביל אותה בעצם בחזרה אל הקיבוץ ואל החברה הישראלית ומציב אותה בעמדה אזרחית מול הזיכרון הדהוי של הכפר, עמדה אזרחית שתובעת לקיחת אחריות. כי בא היום אומרת באומן באמצעות התערוכה: לזכור, לראות ולהקשיב לשידורים מאלדווארה.

